

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2022. GODINE

ISPIT

Razred ili kategorija natjecanja: 3. razred

Zadatci se pregledavaju u ispitu ispisanom u boji, a odgovori se upisuju u list za odgovore **kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše**. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika. Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Na svakoj stranici lista za odgovore upiši zaporku.

Zadatke rješavaj prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je **75 minuta**.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se **ne smiju** služiti atlasom ni zidnom kartom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Uz ispit, list za odgovore i pribor za pisanje, za vrijeme pisanja ispita natjecatelj može koristiti list A4 formata dodijeljen od povjerenstva u ispitnoj prostoriji i ovjeren pečatom škole.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama lista za odgovore bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, upisani prema uputi za rješavanje, vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

Po isteku vremena za rješavanje zadataka, list s odgovorima od učenika preuzima povjerenstvo u ispitnoj prostoriji. Učenici koji županijskom natjecanju pristupaju iz izolacije šalju fotografirani ili skenirani list s odgovorima ili list s odgovorima ispisan na računalu na e-mail adresu/kontakt povjerenstva od kojeg su primili ispitne materijale.

**U SLJEDEĆA TRI ZADATKA DVA SU ODGOVORA TOČNA. NA LISTU ZA
ODGOVORE ZAOKRUŽI SLOVA TOČNIH ODGOVORA.**

2 ☐ **1.** S obzirom na kritični trenutak Popisa stanovništva 2021. godine, koja su osobe
pribrojene u ukupni broj stanovnika Republike Hrvatske 2021. godine?

- a) osoba rođena 11. 12. 2021.   b) osoba umrla 31. 3. 2021.
c) osoba odselila u Irsku 1. 11. 2021.   d) osoba uselila u Hrvatsku 8. 9. 2021.
e) osoba koje se preselila iz Zagreba u Osijek 31. 8. 2021.

2 ☐ **2.** Koja dva demografska pokazatelja možemo izračunati pomoću podataka
prikupljenih prikazanim dvama pitanjima iz popisnice 2021. godine i podatka o
ukupnom broju stanovnika 2021. godine?

2. Zakonsko bračno stanje

- ☐ Nikad oženjen/nikad udana   ☐ Oženjen/udana
☐ Životno partnerstvo (s osobom istog spola)   ☐ Udovac/udovica
☐ Razveden/razvedena

34. Koliko se često vraćate iz mjesta rada u mjesto stanovanja?

- ☐ Svakodnevno (ili više puta tjedno)   ☐ Tjedno
☐ Rjeđe (mjesечно, godišnje, povremeno)   ☐ Osoba radi od kuće

- a) opću stopu nupcijaliteta   b) udio dnevnih cirkulanata   c) udio izvanbračnih rađanja
d) udio unutarnjih migranata   e) udio radno aktivnog stanovništva

2 ☐ **3.** Koja se od navedenih obilježja odnose na teritorijalno more?

- a) dio mora nad kojim država ima suverenitet   b) na širinu pojasa utječe razvedenost obale
c) vrijede zakoni međunarodnog prava   d) pravo na ribarenje imaju i susjedne države
e) stranim brodovima omogućen je nesmetan prolaz

U SLJEDEĆA TRI ZADATKA UPIŠI ODGOVORE NA ODGOVARAJUĆE CRTE NA LISTU ZA ODGOVORE.

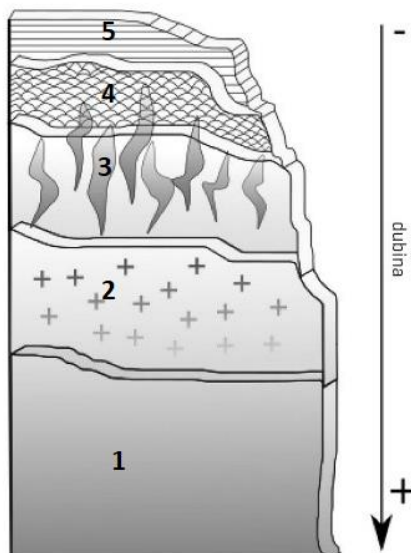
2

4. Najpoznatiji i najbolje očuvan kostur vunastog nosoroga u Hrvatskoj poznat pod nazivom Erik(a) pronađen na području _____ županije 1982. godine predstavlja važan paleontološki dokaz iz vremena geološke epohe koju nazivamo _____.

2

5. Na grafičkom prikazu sastava oceanske kore sloj ultrabazičnih stijena prikazan je brojem _____, dok su stijene koje se najčešće pojavljuju u obliku jastučastih lava nalaze u sloju označenom brojem _____.

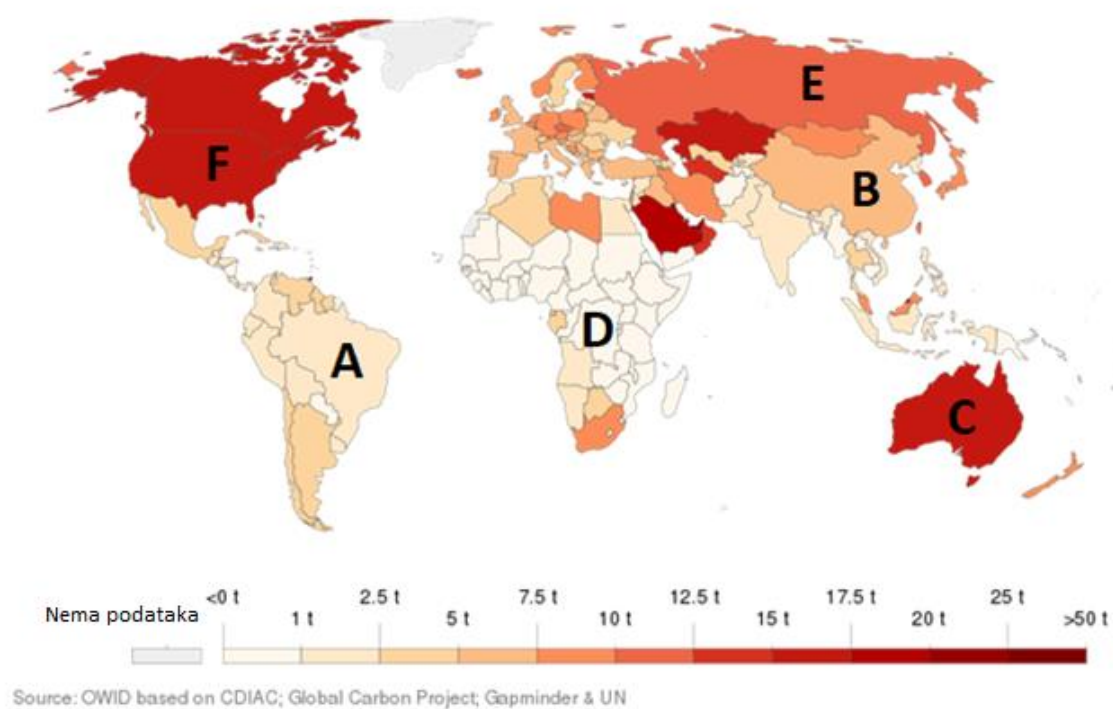

2

6. Alge iz roda *Caulerpa* (*taxifolia* i *racemosa*) primjer su _____ strane vrste koja je unesena u jadranski ekosustav balastnim vodama, a autohtone su vrste u morima _____ toplinskog pojasa.

**SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENIH TEMATSKIH
KARATA SVIJETA I EUROPE KOJE PRIKAŽUJU EMISIJU CO₂ PO STANOVNIKU
2017. GODINE.**

U SEDMOM ZADATKU UPIŠI ODGOVORE NA ODGOVARAJUĆE CRTE NA LISTU ZA ODGOVORE, A U OSMOM ZAOKRUŽI SLOVO TOČNOG ODGOVORA (JEDAN JE TOČAN ODGOVOR) I UPIŠI ODGOVARAJUĆI ODGOVOR NA CRTU.

3 **7.** Ime u potpunosti europske države koja se ističe po najvećoj emisiji ugljičnog dioksida po stanovniku je _____, dok se unutar kontinenta koji u cjelini ispušta najmanje CO₂ po najvišoj emisiji ističu države čija su imena _____ i _____.

2 **8.** Koji od navedenih ekosustava predstavlja ogroman spremnik ugljika na Zemlji u kojem se nalazi gotovo dvostruko više CO₂ u odnosu na njegovu današnju količinu u atmosferi?

- a) ekosustav tropskih kišnih šuma   b) ekosustav tajge i tundre   c) ekosustav stepe
d) ekosustav savana   e) ekosustav listopadnih i miješanih šuma

Kojim je slovom označena na karti država s ogromnim prostranstvima navedenog ekosustava?
_____

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENE TABLICE. UPIŠI ODGOVORE NA ODGOVARAJUĆE CRTE NA LISTU ZA ODGOVORE.

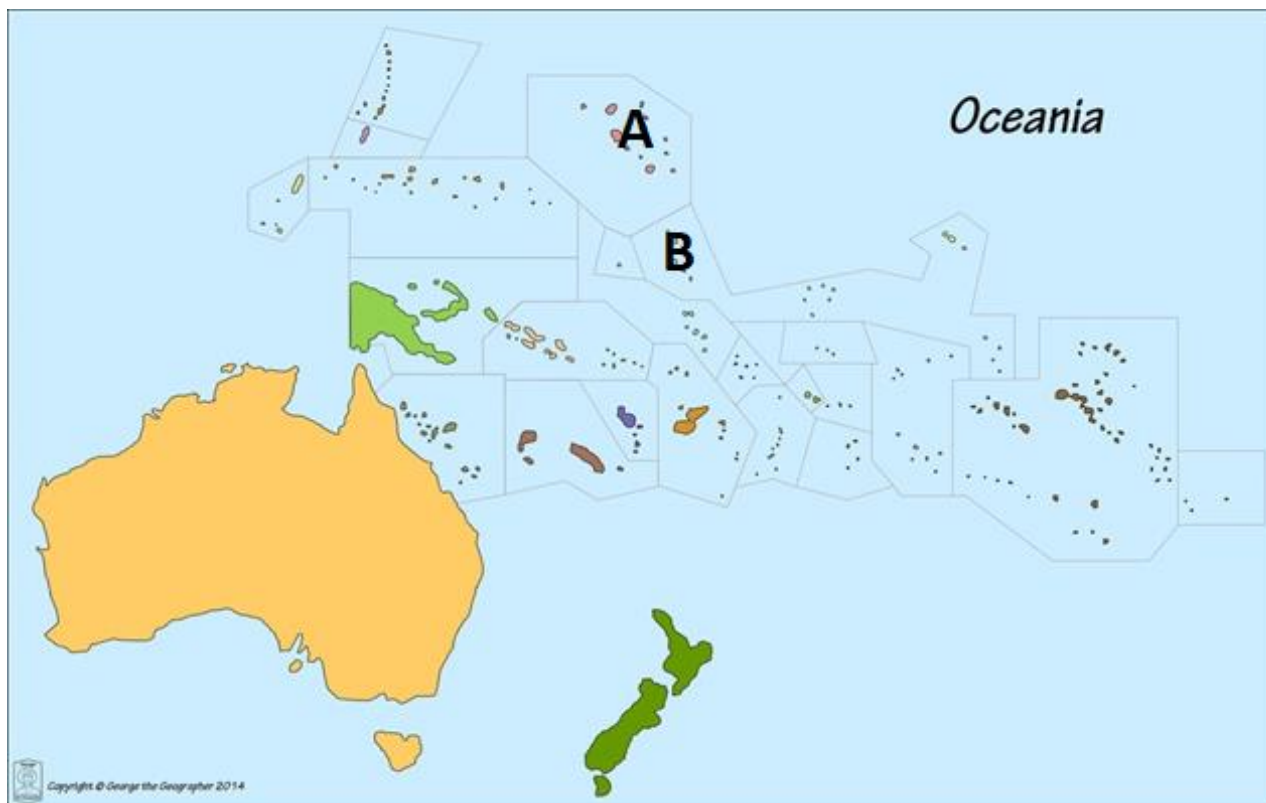
Tab. 1. Deset najvećih svjetskih otoka

Rbr.	Otok	Rbr.	Otok
1.	Grenland	6.	Sumatra
2.	Nova Gvineja	7.	Honšu
3.	Kalimantan	8.	Victoria
4.	Madagaskar	9.	Velika Britanija
5.	Baffinova zemlja	10.	Ellesmere

3 **9.** Koji je od navedenih otoka oceanskog tipa nastao u zoni subdukcije Filipinske pod Euroazijsku litosfernu ploču? _____.

Arktički otoci nastali su procesom transgresije nakon posljednjeg ledenog doba, a među prvih deset najvećih otoka u Kanadskom arktičkom arhipelagu nalaze se Baffinova zemlja, _____ i _____.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENE KARTE OCEANIJE I FOTOGRAFIJE. UPIŠI ODGOVORE NA ODGOVARAJUĆE CRTE NA LISTU ZA ODGOVORE.

3	
---	--

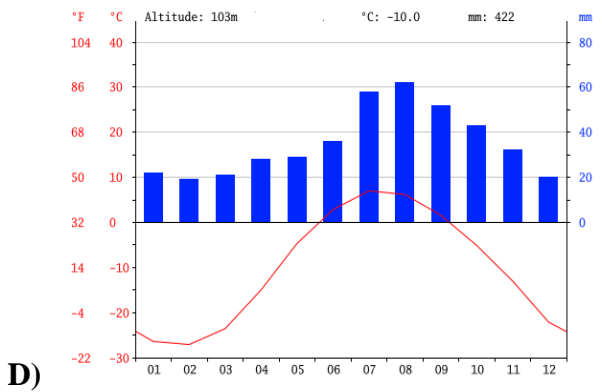
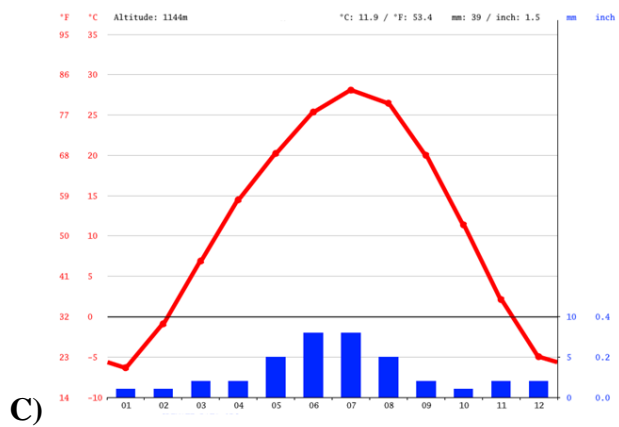
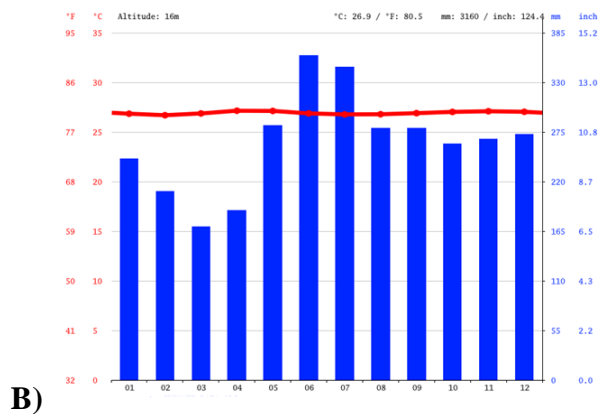
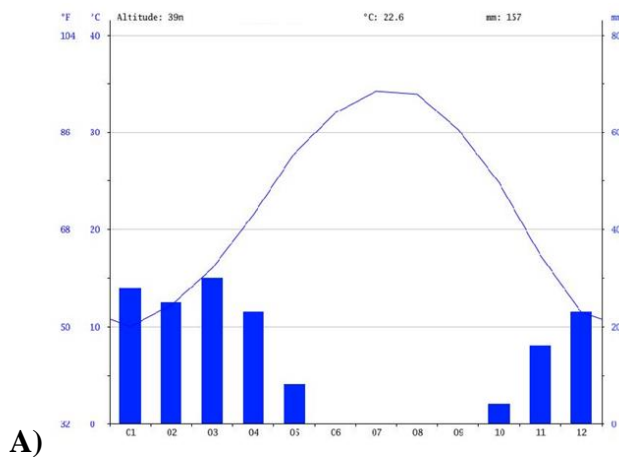
10. Upiši imena slovima označenih mikronezijskih otočnih skupina koje su vrlo ugrožene zbog globalnog porasta razine mora.

A _____

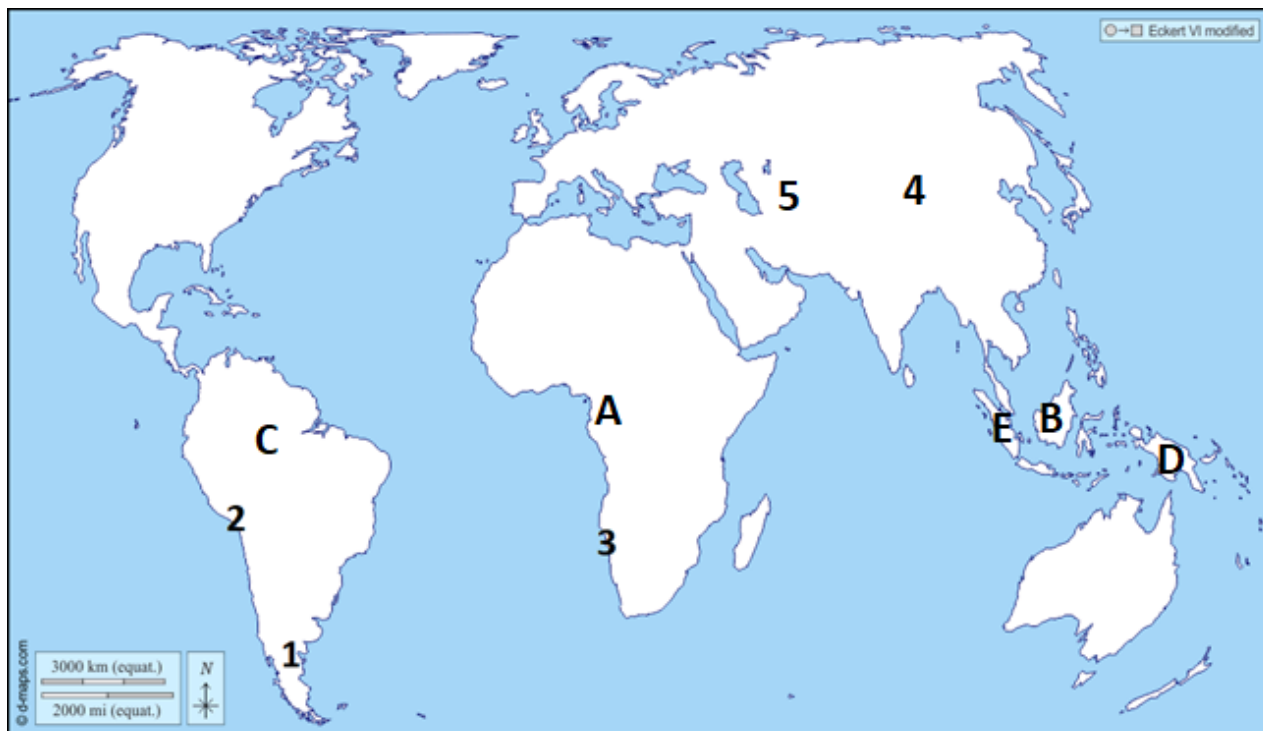
B _____

Koji je naziv tipa koraljnog grebena prikazanog na fotografiji tipičnog za navedene otočne skupine? _____

**SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENIH KLIMATSKIH
DIJAGRAMA I KARTE SVIJETA. UPIŠI ODGOVORE NA ODGOVARAJUĆE CRTE
NA LISTU ZA ODGOVORE.**

3 **11.** Na karti svijeta brojevima je označeno pet hladnih pustinja na Zemlji. Ime pustinje označene brojem 1 je _____, dok je brojem 3 označena pustinja čije je ime _____.

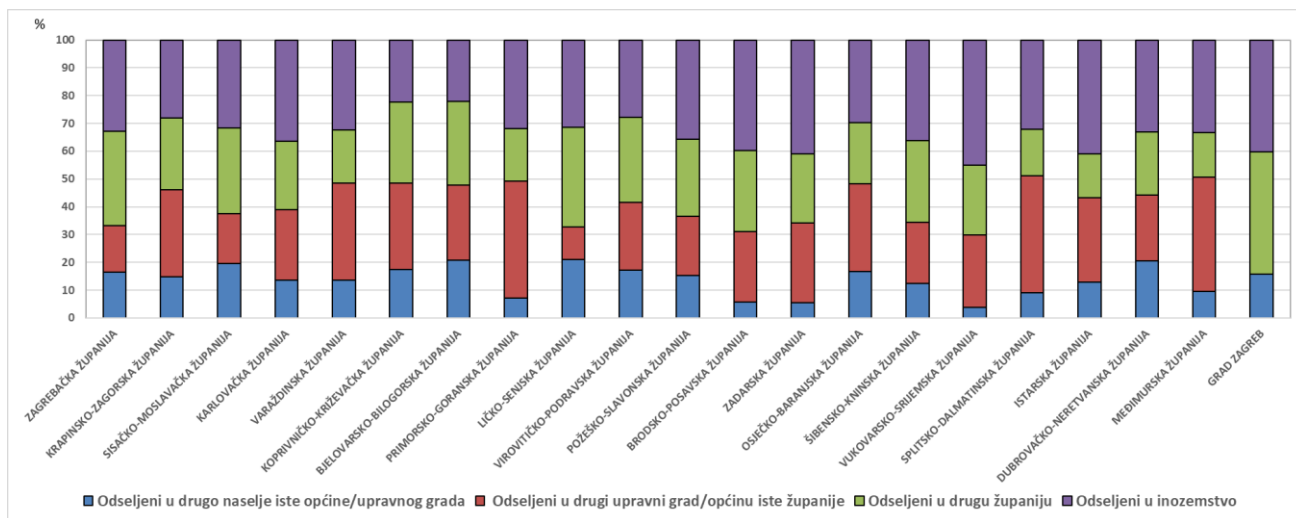
Klimadijagram koji se odnosi na klimu hladnih pustinja označen je slovom _____.

3 **12.** Na karti svijeta slovima je označeno pet područja tropskih kišnih šuma na Zemlji. Slovo A označava zavalu čije je ime _____, dok se slovo D odnosi na otok čije je ime _____.

Klimadijagram koji se odnosi na prašumsku klimu označen je slovom _____.

**SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENOG DIJAGRAMA
STRUKTURE EMIGRANATA U JEDINICAMA REGIONALNE SAMOUPRAVE
REPUBLIKE HRVATSKE 2020. GODINE. UPIŠI ODGOVORE NA
ODGOVARAJUĆE CRTE NA LISTU ZA ODGOVORE.**

2

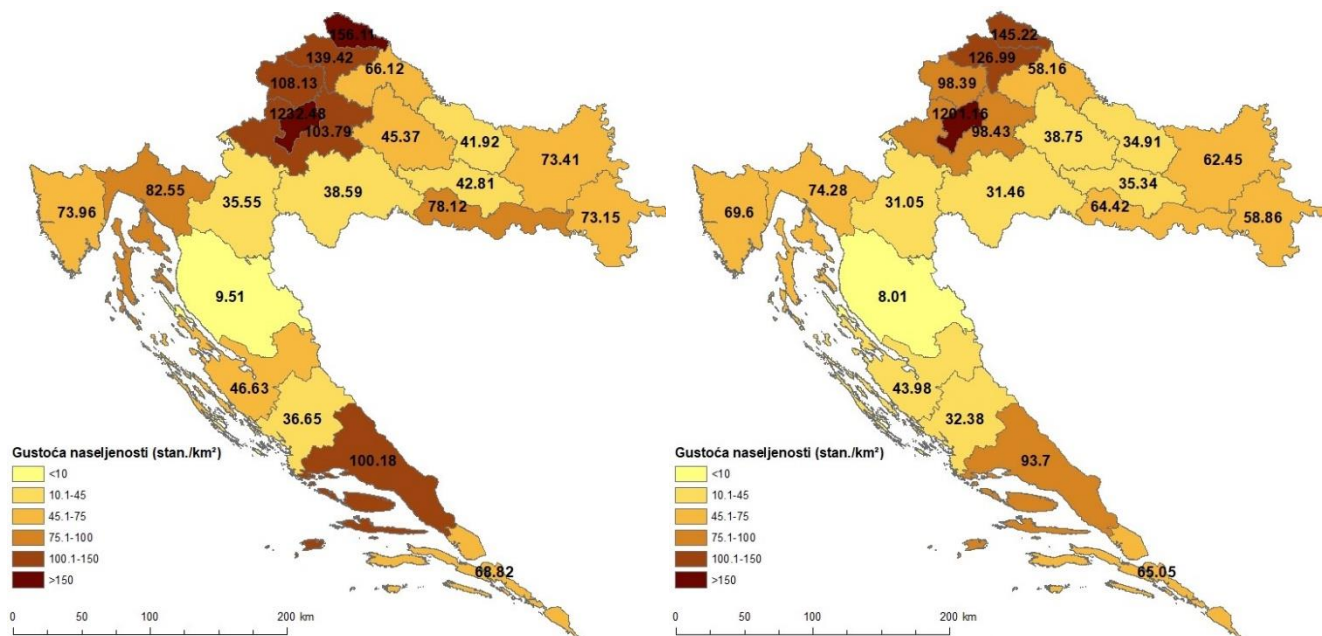
13. Udio oblika migracije koji je predstavljen primjerom označenim slovom **c** u prvom zadatku najveći je u upravno-teritorijalnoj jedinici čije je ime _____,

dok najveći udio oblika migracije kojega predstavlja primjer označen slovom **e** u prvom zadatku vežemo uz upravno-teritorijalnu jedinicu čije je ime _____.

2

14. Uz europsku državu navedenu u ponuđenim odgovorima u prvom zadatku, najveći broj stanovnika Hrvatske tijekom 2020. godine odselio je u dvije države članice Europske unije čija su imena _____ i _____.

**SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI POMOĆU DVIJU PRILOŽENIH TEMATSKIH
KARATA. UPIŠI ODGOVORE NA ODGOVARAJUĆE CRTE NA LISTU ZA
ODGOVORE.**

Sl. 1. Gustoća naseljenosti hrvatskih županija 2011. (lijevo) i 2021. (desno) godine

2

15. Uz Zagreb, najsnažniji pol iznadprosječne gustoće naseljenosti u Hrvatskoj nalazi se na području statističke regije druge razine (NUTS 2 regije) čije je ime _____ . Najviše županija koje su u razdoblju od 2011. do 2021. godine zabilježile pad vrijednosti gustoće naseljenosti za više od 10 stan./km² nalazi se na području povijesne regije čije je ime _____ .

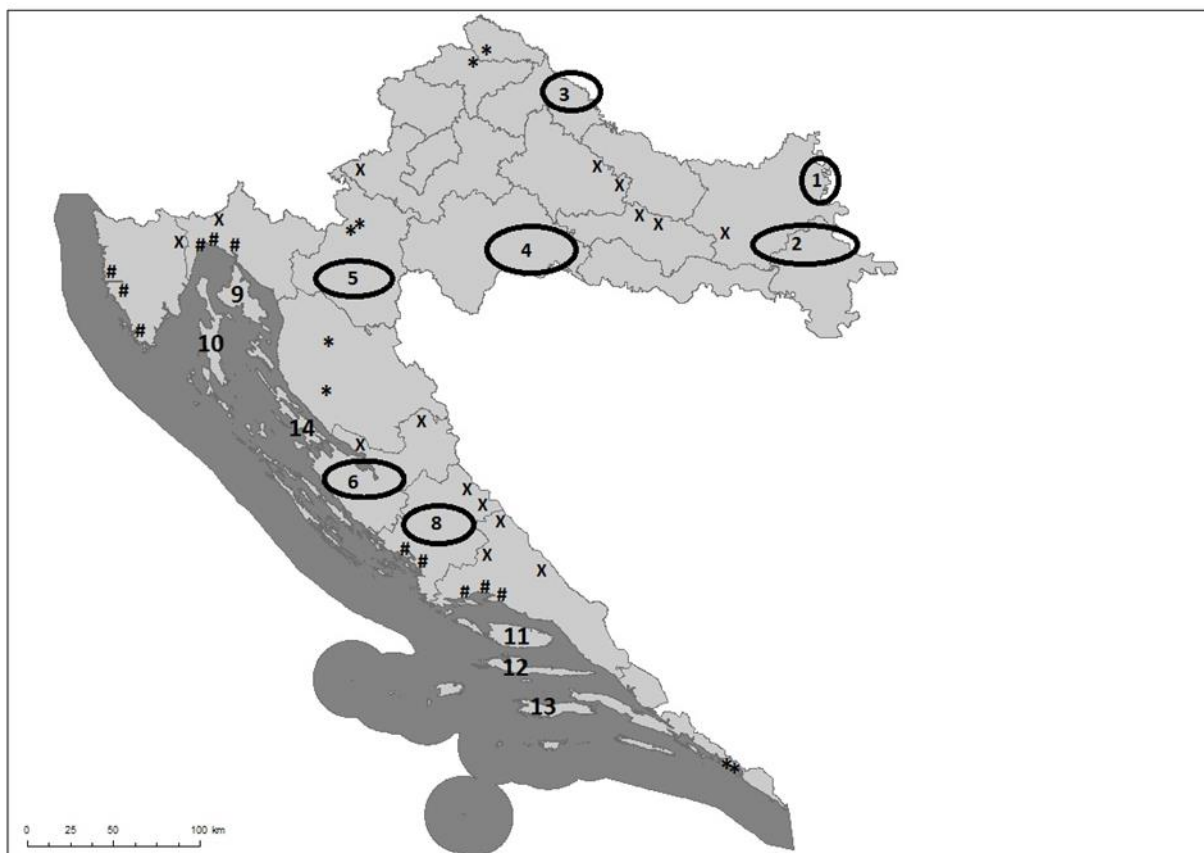
2

16. Od tri županije (bez Grada Zagreba) s najvećim apsolutnim brojem stanovnika u obje navedene popisne godine, najveću gustoću naseljenosti imala je ona čije je ime _____ , a najmanju gustoću naseljenosti imala je ona čije je ime _____ .

2

17. Vrijednost gustoće naseljenosti 2021. godine u županiji s najviše materijalne štete uzrokovane potresom 28. prosinca 2020. godine iznosi _____ . Županija koja je prema vrijednostima gustoće naseljenosti najbliža definiciji subekumenskoga prostora je _____ .

**SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENE TEMATSKE KARTE.
UPIŠI ODGOVORE NA ODGOVARAJUĆE CRTE NA LISTU ZA ODGOVORE.**

2	
---	--

18. Polovi razmjerno niže gustoće naseljenosti unutar određenih županija označeni su znakom _____, dok su područja razmjerno visoke gustoće naseljenosti uzrokovane, između ostalog, procesom litoralizacije označena znakom _____.

2	
---	--

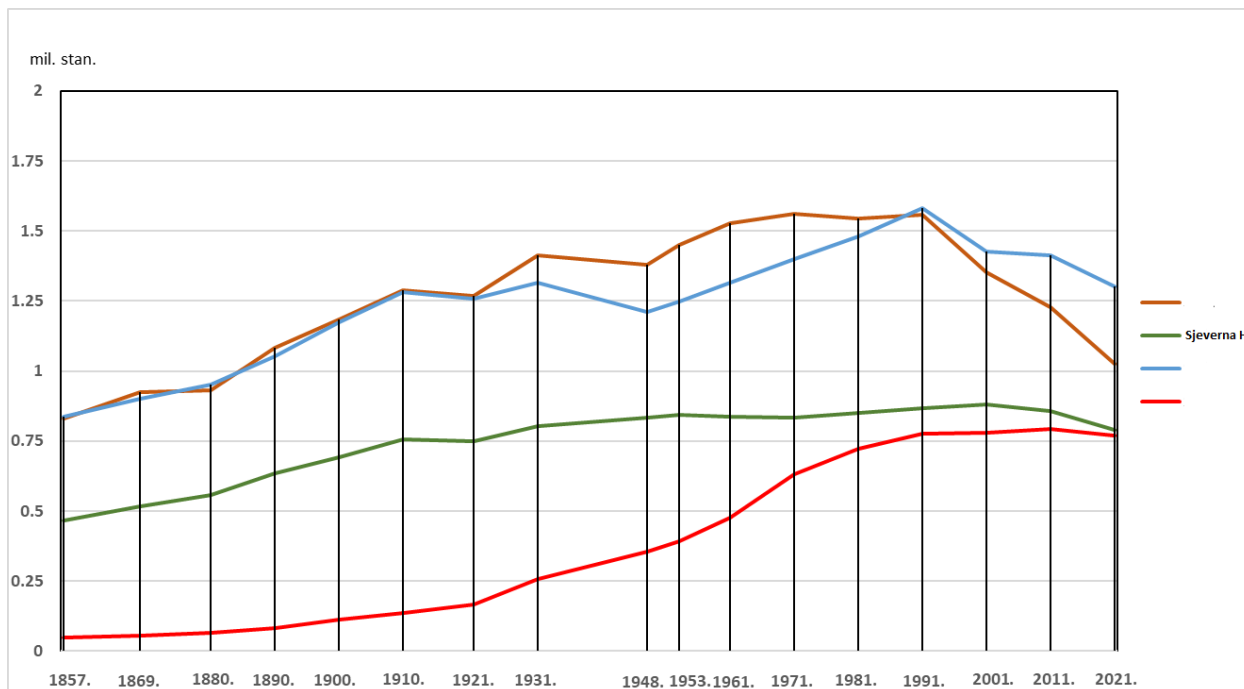
19. Područje razmjerno visoke gustoće naseljenosti, povijesno pogodno za naseljavanje zbog značajnih naslaga prapora ili lesa, na priloženoj je karti uokvireno elipsom i označeno brojem _____. Povijesno niže vrijednosti gustoće naseljenosti, uzrokovane problemima poput vlage, komaraca i s njima povezanih bolesti, većemo uz područja na karti uokvirena elipsom i označena brojevima _____ i _____.

1	
---	--

20. Važnost naslaga fliša za poljoprivredu i naseljavanje u krškom dijelu Hrvatske najvidljivija je na području uokvirenom elipsom i označenom brojem _____.

**SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENOG DIJAGRAMA
UKUPNOG BROJA STANOVNIKA STATISTIČKIH REGIJA DRUGE RAZINE OD
1857. DO 2021. GODINE. UPIŠI ODGOVORE NA ODGOVARAJUĆE CRTE NA
LISTU ZA ODGOVORE.**

(NUTS 2 REGIJE – Grad Zagreb, Sjeverna Hrvatska, Panonska Hrvatska i Jadranska Hrvatska)

2 **21.** Ime regije koja bilježi najveću stopu porasta ukupnog broja stanovnika u razdoblju od 1857. do 2021. godine je _____. Najveći pad ukupnog broja stanovnika u posljednjem međupopisnom razdoblju vidljiv je u regiji čije je ime _____.

3 **22.** Ime najvećeg gradskog središta regije na čiji je ukupan broj stanovnika najviše negativno utjecao Drugi svjetski rat je _____, dok su demografske posljedice Domovinskog rata najizraženije u regiji čije je najveće gradsko središte _____ (upiši ime grada). Rast ukupnog broja stanovnika u međupopisnom razdoblju u kojemu se događao Prvi svjetski rat vidljiv je u regiji čije je ime _____.

1 **23.** Najveći udio stanovništva Grada Zagreba u ukupnom stanovništvu Republike Hrvatske zabilježen je na popisu _____ godine (navedi popisnu godinu).